

90. Examen Confessoriorum. Tom. I. Pars II.

Levit. 15. dicitur: *Terra quoque non renderetur in perpetuum, quia mea est, & vos advena, & coloni mei esis.* Et in cap. cum ex parte, deelect. in 6. dicuntur patrimonia Christi: adeoque ad Christum, seu ejus Vicarium spectat de illis disponere.

847 Alienatio igitur, cùm sit favorabilis Ecclesiae; huc non accipitur propriè, & strictè, prout est translatio dominii directi: sed inpropriè, & largè, prout est translatio cuiuslibet dominii tam directi, quam utilis, aut juris iure. De quibus infra verb. *Dominium.*

848 Hinc prohibetur venditio, donatio, permutatio, &c. in quibus dominium directum transfertur. Item infudatio, hypotheca, emphyteusis, locatio, & conductio ultra triennium: Et oppignoratio, in quibus transfertur dominium utile, seu jus in re.

849 Non in Ecclesia, veniunt ipsis Ecclesiae propriè dictæ, Monasteria Regularium utriusque sexus: insuper Confraternitates, Hospitales, Eremitoria, & pia loca, auctoritate tamen Episcopi fundata, de quibus n. 615. nam censentur loca Religiosa, & Ecclesiastica: minimè Collegia, Confraternitates, & secularium communites, auctoritate Episcopi non fundata. Illis igitur, non his alienatio interdicitur.

850 Res, quæ alienari prohibentur, sunt bona immobilia, & mobilia pretiosa, quæ servando servari possunt.

Mobilia pretiosa, quæ servando servari possunt sunt vasæ aurea, argentea, vestes, ornamenti, gemmæ, & generaliter omnia illa, quæ fructificant, & triennio durant.

Vota argentea, quæ seorsim, aut simul dictum valorem excedunt, non cadere sub prohibitione, probabilius putat Donat. tom. 1. p. 2. quæst. 54. cum Peregrino: quia hæc vota solum à voente redduntur, ut suo voto satisficiat, & non ordinantur in aliquem usum Ecclesia, sed otiosa manent in testimonium gratiarum acceptarum; subdit tamen, quod tutius sit assensum Apost. petere. Certum tamen est reliquias oblationes, & vota, puta cera, elemosynarum, &c. posse alienari sine assensu Apost. uti cætera mobilia non pretiosa, quæ servando servari non possent. Donat. c. v. num. 934.

851 Mobilia, ut pretiosa dicantur, debere esse valoris centum aureorum, tenet Castrop. p. 2. disp. un. punct. 15. §. 1. num. 2. Sed rectius cum Com. dico, sufficere, & requiri, quod excedant valorem vigintiquinque aureorum; & ita declarasse S. Congr. dicunt Nardus, & alii apud Donatum tom. 1. p. 2. tr. 24. q. 48.

852 Scutum aureum, licet crescere soleat,

aut decrescere, regulariter constituitur ex Iulii tredecim cum dimidio, Donatus cit. q. 37. Unde secundum hanc computationem constituant Scuta trintaquatuor argentea monetae Romanæ, & ferè trinta sex monetæ Siculæ.

853 Mobilia igitur, quæ non excedunt valorem vigintiquinque aureorum, aut quæ non durant triennio, sed usu consumuntur; ut sunt vinum, triticum, oleum, lana, & similia, non cadunt sub prohibitione, de qua loquuntur, adeoque alienari possunt.

ALIENATIO RERUM PRÆDICTARUM PROHIBITA EST.

854 Jure Canonico, ex pluribus iuribus, maximè à Paulo II. in Extrav. Ambitione cupiditati, communiter dicta Paulina, Concil. Trid. sess. 32. de reform. cap. 11. Urb. VIII. Per Conf. de bonis Regularium non alienandis, & à Decr. Sacr. Congr. Conc. ejusdem Urb. VIII. jussu edito, apud Donatum cit. q. 2. In quibus prohibetur alienatio supra explicata, sub pluribus poenis, nisi in certis casibus, & sub quibusdam solemnitatibus.

855 Casus, in quibus alienatio permittitur, sunt illi, in quibus adest Ecclesia necessitas, evidens utilitas, commoditas, aut pietas. Mendo ver. *Alienatio* n. 1.

856 Insuper, ut in prædictis casibus, & causis de n. 447. alienatio fiat, ex recentis iuribus requiruntur solemnitates quædam, videlicet, 1. Licentia, & auctoritas Prælati, 2. Tractatus, & consensus Capituli, seu communis, & subscriptio singulorum, saltem per Notarium, 3. Approbatio, & licentia Summi Pontificis, seu Sacr. Congr. Episcoporum, & Regularium. Prædicti namque casus, putat evidens utilitas, &c. solum sunt motiva ad licentiam impetrandum; & consensus Apostolicus habet, ut forma actus.

857 Patres Theatini habent privilegium alienandi bona immobilia de licentia sui Generalis, sine Sacr. Congr. consensu. Mendo cit. num. 10.

858 Poenæ contra alienantes extra casus prædictos n. 847. aut sine recentis solemnitatibus, sunt quatuor, 1. Nullitas contractus, 2. Excommunicatio latæ sententiæ, tam contra alienantes, quam contra recipientes, quæ non est refryata, 3. Interdictum ab ingressu Ecclesiæ quoad Episcopos, & Abbates, & post sex menses addita est suspensio à regimine, & administratione, 4. Privatio ipso facto Prælaturæ illius Ecclesiæ, cujus bona alienarunt: quæ poena est pro Prælatis inferio-

rioribus, putat Commandatariis, Rectoribus, &c.

859 Dicte poenæ non incuruntur à subditis; quia Extravagans loquitur de Prælatis, beneficiariis, & aliis administrationem habentibus. Insuper constat ex verbis Decreti Urb. VIII. jussu editi: *Ac proinde opera pretium pertinet illorum facilitatem aliqua ratione compescere speciali s. d. n. jussu, Generalibus, & Provinciaibus, Capitulis, vel Congregationibus, Abbatis, & quibuscumque aliis Superioribus Regularibus, & cuiusvis Ordinis, &c.*

860 Nec incuruntur ab ignorante, quia Bul. la præsumptionem exposcit: v. n. 696. & tom. 2. n. 379. excepta nullitate contractus: ex n. 155.

861 Cajet. in summ. verb. Excommun. cap. 75. in fine ait: *Quod hac Decretalis non est ubique recepta, & alicubi videtur recepta non rotuliter, sed quoad aliquid; ita alii apud Donat. tom. 1. p. 2. tr. 14. q. 3. Item Barb. Bonac. & alii apud eundem dicunt, Extravagantem hanc receptionem esse quoad nullitatem contractus, non vero quoad excommunicationem, & alias poenas.*

Et innuunt, quod sicut lex in nihilo recepta, ad nihil obligat, ita lex in una sola parte recepta, quoad illam solam obligat. Unde volunt praxim esse consulendam.

862 Insuper Mendo in epit. cit. n. 1. ait, poenæ in extravaganti contentas, in Hispania non esse receptas.

863 Quaranta, & alii apud Donatum cit. dicunt, Extravagantem ubique, & quoad omnes sui partes esse receptam; solum volunt privationem beneficij non incurri ante sententiam declaratoriam delicti.

864 Id certum est, recentiam Paulinam fuisse plures confirmata, maximè per Sacr. Congr. Decreta: ut in n. 854. Et præsertim in Italia observatam video.

865 Addit Donatus cit. num. 12. Benè verum est, quod si Princeps scit, legem à se latam, & sufficienter publicatam, ab initio non fuisse usum receptam, nec observatam, & per decennium tacet, sibi præjudicat, & censetur, suam legem abrogare, quia ista taciturnitas, & dissimulatio, est revocatio saltem virtualis. Covarr. & Quaranta ubi sup. v. n. 197. 244. 245. & 255.

866 Consensus Apostolicus potest subsequi conclusionem, seu contractum alienationis, dummodo tamen non tradatur anteà possessio; quæ si anteà tradatur, poenæ incuruntur. Ex Declar. Clem. VIII. de anno 1595. Donatus cit. q. 26. Qui ritè advertit, non obstare conditionem in contractu appositam, dummodo consensus Apostolicus impetratur, seu obtineatur, quia protestatio erit illusoria, & contraria factio; vide num. 842.

867 Tres possunt contingere casus, in qui-

bus possit alienatio fieri absque consentiu Apóstolico. Primo. Si res sit exigui valoris. Ex cap. Terrulas 12. quæst. 2. Idem dicitur, si res stabiles sint minus utiles, steriles, onerosæ, & plus incommoditatis afferant, quam utilitas, & si utilitatem afferunt, est modica, hoc est, non excedit summam viginti quinque aureorum, uti supra.

868 Secundo. Si bona sint incognitæ, incerta, aut difficillima recuperationis, Clericatus c. 33. num. 16. ex Rota par. 2. recent. dec. 631. v. n. 32.

Quod si talis res inculta, aut sterilis, post alienationem, v. gr. post emphyteusim, sit facta fructifera, & reducta ad culturam; tunc, si redeat ad Ecclesiam, non potest de novo ultra triennium locari.

869 Tertiò. Si urgeat summa necessitas, Papa consuli & adiri non possit, & periculum sit in mora; vel si transiret occasio utilitatis, si expectaretur Papæ consensus. Del Bene tom. 2. cap. 17. dub. 23. num. 2. 162. Ant. à Spir. S. de privil. regul. trah. 2. disp. 1. num. 162. Quia necessitas non habet legem, in l. 1. ff. de off. Proconsul. Hinc Donatus cit. quæst. 21. num. 5. ait Regulares indigentes vietu, si non reperiant, qui creditò illis tribuat, nec possint expectare Papæ consensum; posse alienare, pignotare, aut pecunias ad cambium recipere: v. n. 894.

870 Eadem ratione, si gressus pecudum, bœum, &c. sit in aliquo periculo vitæ, aut destructionis, potest sine consensu Pontificis, de consensu tamen Capituli, alienari, ita ramen, ut gregis pretium conservetur ad alium emendum, transacto periculo: alias alienatio erit nulla: v. n. 884.

Pariter posse Prælatum ex justa causa, & utilius, unam rem in aliam ejusdem Ecclesiae transmutare, putat ex calice vetusto, & Ecclesiæ non necessario, facere Crucem necessariam; vel ex oliveto, aut sylva ferè iniutili facere vineam fructiferam: & è conuerso docet Ant. à Spir. S. de privil. regul. trah. 2. disput. 1. num. 165. Del Bene tom. 2. c. 17. dub. 23. num. 11. cum aliis: v. n. 532.

871 Alienatio sine solenitatibus facta rescindi potest tam ab Ecclesia, quam ab emptore.

872 Qua rescissione facta, sunt ab emptore restituendi fructus, ut potè nulliter percepti; & omnia reduci debent in pristinum.

873 Prælati, aut alii, qui assumptione officii juramentum emittunt de non alienandis rebus Ecclesiæ, seu Monasteriis, illud non violant, si cum debita causa, & solemnitatibus alienent; quia ad alienationes indebitas & il-

& illicitas extendi intelligitur. Mendo citat. num. 7.

LOCATIO, ET CONDUCTIO ULTRA TRIENNIUM

874 **E**st prohibita. Hoc autem intelligi debet de terris, seu prædiis, quæ quotannis fructificant, seu suum justum ferunt frumentum. Ita Donatus cit. q. 39.

Qui proinde ait, in Lusitania, ubi oliveta non quolibet anno, sed uno biennio justum ferunt frumentum, locari ad sex annos, ut sic conductores, tres possint percipere fructus. Et ita poterit ad novem annos locari prædium, si singulis trienniis fructificant; quia tunc unum triennium unico æquivalent anno, & Extravagans respicit fructus triennales, minimè temporis spatium sine fructu. Ita Donatus.

875 Locatio rei fructificantis singulis annis si fiat eidem per novem annos, est valida, & inde sustinetur per primum triennium: est autem invalida, & inde sustinei non potest per sequentes sex annos; quia lex irritativa solum quoad posteriores sex annos tali contractui resistit, minimè quoad tres priores.

876 Quod si locatio fiat eodem tempore tribus personis singulis per distinctum triennium, putat cum clausula, ut unius triennio finito, habeat locum locatio alterius: est illicita, & nulla, ut suprà; quia est in fraudem legis, & revera est per novennium.

877 Locatio facta per triennium, non potest prorogari durante primo triennio, nisi conductor augeat mercedem, quia tunc ratione mercedis auctæ de novo, est nova, & diversa locatio. Elapso vero triennio, renovari potest, quia tunc est relocatio, seu distincta & diversa locatio ad triennium.

878 Quod dicitur de re stabili, dicendum etiam venit de redditibus, & fructibus ad beneficia, aut ad Ecclesiæ spectantibus: quia lex prohibet omnem actum, per quem transfertur ius in re. Hinc non potest Beneficiarius concedere in emphyteusim fructus beneficii vita durante: Et si ultra triennium locet, non tenetur successor stare locationi.

879 **B**ene verum est (subdit Donatus cit. quest. 44. n. 2.) quod Clericus beneficiarius potest usum fructum rei Ecclesiastica concedere, cum sola obligazione dandi scilicet commoditatem, & utilitatem capendi fructus, vita sua durante; per hanc enim concessionem non transferitur aliquod ius in re, sed beneficiatus tenetur solum exhibere usufructuaria communitatem percipiendi fructus. Quaranta ver. Alienatio, &c.

880 Illud certum est, concessionem rerum ultra triennium, & in emphyteusim, non prohiberi, sed fieri posse absque assensu Apostolico, tribus concurrentibus conditionibus, ut constat per exclusionem, quæ in ipsa prohibitione ab Extravagante fit his verbis: *Præterquam in casibus à jure permisssis, ac de rebus, & bonis in emphyteusim ab antiquo concedi solitis, & cum Ecclesiæ evidenti utilitate.*

881 Unde ritè colligitur, licitam esse locationem ultra triennium, ubi adsit consuetudo præscripta. Mendo cit. n. 2.

882 PLURA DE ALIENATIONE RESOLVUNTUR.

883 **C**ertum est, quod loquendo de bonis patrimonialibus, etiam de illis, ad quorum titulum Clericus est ordinatus, possit Beneficiarius, aut Clericus, nedum ea ultra triennium locare, verum etiam alienare, vendendo, donando, &c. si aliunde habeat, unde vivat; quia prohibitio cadit supra bona communia Ecclesiæ. Et constat ex Trident. relato in tom. 3. num. 48. & 62. Diana p. 9. tral. 8. ref. 23. Mendo n. 2.

884 Greges ovium, caprarum, &c. alienari non possunt sine causis, & solemnitatibus præscriptis; quia computantur inter mobilia pretiosa, quæque immobilibus comparantur; quoniam servando servari possent, & ex eorum fructibus, quos quidem licite vendit, Ecclesia, seu Monasterium conservatur: v. n. 870.

885 Libri, qui in Monasteriis conservantur, si excedant summam 25. aureorum, alienari non possunt sine licentia S. Congr.

886 **Q**ua tamen conclusio (ait Donatus cit. q. 50.) limitatur Primo, ut non procedat, quando libri paulatim venduntur, & in meliores, & utiliores commutantur, ex c. fine exceptione 12. q. 2. Secundo, quando libri successivè venduntur, & inter unam, & aliam venditionem interponitur magna temporis mora, sicut enim furtæ minima in tali casu non censentur continuari, ita nec hujusmodi venditiones. Vide verb. Plura minuta furta. Item n. 895. & 934.

887 Annui census alienari non possunt absque assensu Pontificis, quia inter immobilia computantur; nam sunt constituti super rebus immobilibus, qui singulis annis fructificant.

888 Hinc annui census, & redditus diminui non possunt, si contractus in suo robore maneat, & non fuit rescissus; quia diminutio est species alienationis.

889 Si vero contractus fuit rescissus, & capitale fuit depositatum, & restitutum, tunc, si

Mendo

De I. Præcepto Decalogi. Cap. IV.

Monasterium pro investiture non inveniat fundum, tot reddens redditus, quot primum; sed minor, putat septem, aut quinque pro centum, quando primum reddebat decem; tunc licet potest investitio fieri pro minori, quia res tanti valet, quanti vendi potest, leg. *præcia rerum, ff. ad legem factiam.* Idem dic, si tunc duo reperiantur fundi, unus reddens totidem, nempe decem, sed periculosa; alias reddens septem, aut quinque, sed secura, & tu investias super minori; quia geris utilius rem Ecclesiæ, &legantis; nam plus valent quinque, aut septem certa, quam decem periculosa, ut experientia comprobat.

890 Prælatus, si repudiet legatum, aut hereditatem Monasterio relictam, non jam tamen adeptam & acquisitam, non dicitur alienare, nec inde incurrit poenas Extravagantis; licet possit ex alio titulo peccare, si sine justa causa Monasterium iis bonis acquirendis privet.

891 Ratio est, quia illa bona prohibentur alienari, quæ sunt Ecclesiæ, seu Monasterio incorporata, & acta ab eo possidentur, nam à recentis iuribus prohibentur alienari bona Ecclesiæ: at antequam sint incorporata, non dicuntur bona Ecclesiæ, sed dicuntur bona acquirenda, seu proximè acquisibilia, non acquisita: v. n. 1018.

892 Quare recolenda sunt dicta infra, ad jure, & dominio. Jus namque est duplex, ad rem, & in re. Jus ad rem est dispositio ad rem acquirendam, unde est jus imperfectum, quod non tribuit dominium rei. Jus autem in re est jus quæsum, ratione cuius illud habens dicitur acquisivisse dominium rei, & hoc dicitur adeptum, & incorporatum. Tunc autem quis dicitur habere jus in re, quando quis per aliquem actum ad dominium requisitum rem facit suam, putat per instrumentum adiectionis, per rei traditionem, per hereditatis aditionem, aut per acceptationem donationis, & legati, ut distinctius in verb. Dominii proprietatis acquisitione.

Cum igitur ante acceptationem bona donata, aut legata non sint incorporata, sequitur, quod Prælatus illa repudiens, non dicitur alienare bona Monasterii, aut Ecclesiæ.

893 Pariter, si quis calicem pretiosum legasset, non posset Prælatus, aut Rector Ecclesiæ pro eo pecuniam accipere post calicis acceptationem, bene vero antea. Idem dic de transactionibus, cessione litis, concordiis, &c.

894 Regulares (casu consuetudinis legi-

timè prescriptæ, aut extreme necessitatis excepto, de quo in num. 869.) nec possunt super bonis ad eorum Monasteria spectantibus census imponere, nec pecunias ad cambium, vel mutuo accipere cum solutione lucri cestantis, aut damni emergentis; ex Decret. S. Congreg. jussu Urb. VIII. die 21. Maij 1629. apud Donatum cit. quest. 68. quia sunt species alienationis, & modi eludendi mentem Sacr. Congreg. Unde vult, transgressores incurre poenas alienantium.

In qua re, Pelliz. de Monialibus, c. 6. num. 29. inquit.

” Addo, quod si Monialis ex mutuo recipiat mille aureos cum paœto solvendi quinquaginta mutuanti, quotannis ex annuis redditibus ipsi Moniali ad vitam concessis, & hoc, usque dum restituantur dicti mille, & ex titulo lucri cessantis; verè non dicitur alienare, nec incurrit poenas latas contra alienantes bona Ecclesiastica: & ratio est, quod quando Sacra Congr. prohibuit, ne Regulares recipient mutuo pecunias cum solutione lucri cessantis, vel damni emergentis, loquitur solum in casu, quo fundus unde colligi debent annui redditus, obligatur, & ipse fundus sit Monasterii. Unde fieri, ut quamvis in casu proposito de licentia domini obligaretur fundus à consanguineo Monialis ei assignatus ad solutionem præfaturum redditum; non idcirco interveniret prioria alienatio, nec incurrentur poenæ latæ contra alienantes bona Ecclesiastica. Ita Baldellus, Naldus, Bordonus, & alii docti viri à me consulti.

895 Religiosus autem, qui de licentia superioris summam pecuniae mutuanus accepit ad imprimentum suum librum, cum onere solvendi postea capitale, & lucrum cessans, ex pretio librorum post impressionem vendendorum (idem dic de Superiori, id faciente de licentia, & assensu Monasterii) non dicitur alienans, nec inde incurrit poenas. 1. Quia nec tales libri, nec eorum pretium sunt incorporata Monasterio; non jam enim sunt in re, sed in spe remota.

2. Quia hi libri, postquam erunt impressi, non sunt conservandi, sed vendendi, sunt enim ex natura sua merces venales, sicut alii similes libri; adèoque non sunt de genere renum immobilium, aut mobilium pretiosarum, quæ servando servari possunt, de quibus loquitur Extravagans. 3. Quia eorum pretium est pecunia, quæ non est prohibita distrahi, juxta dicta in n. 906. v. n. 885.

896 Si testator bona stabilia Monasterio reliquit cum onere ea in potum, aut par-

tem alienandi, vendendi, &c. ad satisfaciendum suis creditoribus, ad legata exteris solvenda, &c. non incurrit poenas. Prælatus alienans, nec peccat; imò alienare tenetur maximè ad satisfaciendum debito justitiae, quod testatorem ligabat. Quia ex una parte ultima voluntas testatoris est omnibus modis servanda, c. ult. 4. 13. quæst. 2. Nec jura præmissa sunt edita contra testatorem. Et quilibet in traditione rei, etiam Ecclesiæ facta; potest adjicere pacta, quæ vult, c. Verum, de condit. apposit. Ex alia parte res ad legatarium, aut hæredem transit cum suo onere, quod super illam testator habebat. Unde recensitæ alienationes non sunt voluntariae, sed necessariæ, prefata autem jura solum alienationes voluntariae comprehendunt, minimè necessariæ.

Hac ratione non prohibetur alienatio: imò est debita, si res injustè detineatur: item, si res sit simul, indivisim tamen, sub dominio Monasterii, & alicujus secularis, qui illam vendere vult; quia tunc alienatio est necessaria Monasterio, non voluntaria.

897 Res Monasterio relicta sub conditione, quod non possit alienari, & in casu alienationis pertineat ad aliud Monasterium, aut ad tertiam personam, non potest alienari, quin ad aliud Monasterium designatum pertineat: sequitur ex dictis, ita Donatus cit. quæst. 82.

898 Qui tamen addit, quod mobile pretiosum relictum Monasterio ad certum finem, cum sola obligatione non alienandi, alienari potest (causa existente, & solemnitate) ut ejus premium applicetur in emptionem rei utilioris, aut si cessat finis, pro quo fuit relictum, quia cessante fine, cessat lex, cap. cum cessante, de appell. Ita Donatus q. 82.

899 Moniales non possunt sine causa, & solemnitate alienare bona Monasterii, nec ipsarum dotes; quia dotes inter immobilia numerantur; & debent in emptionem stabilium applicari. Ex Dec. Sacr. Congr. Donatus tom. I. p. 2. quæst. 52. n. 9. Verum video (ait Mendo n. 8.) consuetudine induitum in pluribus Monasteriis, quod insumentur in solvendis debitis, & in sustentationem illorum.

900 Item nec possunt alienare etiam de licentia Superioris annum usum privatæ Moniali concessum de bonis Monasterii, quia jus percipiendi singulis annis certam summam pecunia, est usus juris, qui inter immobilia computatur. Si autem Monialis non concedat alicui annum usum talis boni, sed pro se retineat, singulis tamen annis præcisè remittat illi fructus, non erit alienatio, sed potius

eleemosyna, si ille erit consanguineus pauper: quia hoc pacto non transfert usum juris, sed usum facti, qui ab usu juris distinguitur: Ex Clem. Exivi, de verb. signif. & inter mobilia computatur. In priori autem casu (ut docèt ponderat Bord. ref. 126. num. 40.) fit unica remissio pro futuris annis, quæ est cessio sui juris, & idèo alienatio.

901 Bona immobilia relicta Monasterio incapaci, cujusmodi sunt Monasteria Ordinis Minorum de Observantia Sancti Francisci, Reformatorum; Capuccinorum, & Clericorum Regularium, qui quidem neque in communione possident, non comprehenduntur sub Extravaganti, & Decretis: Sed possunt, imò debent ea vendere, aut cum hæredibus se compondere, eorum premium semel solvendum accipiendo, & in necessitatatem ac utilitatem Monasterii expendendo.

902 Constat ex Bulla Clem. VII. Nuper 23. Novemboris 1526. quæ id concedit nostro Ordini de Observantia.

903 Et ex Decr. Sacr. Congreg. Conc. pro Clericis Regularibus apud Donatum cit. q. 67.

Hi namque exposuerunt, qualiter Panormi quodam Prædium stabile, vulgo dictum li Ficarazzi, ipsis relictum, non jam alienatum fuerit. ac inde petierunt declarari, illud non comprehendendi sub prohibitione de non alienandis rebus Monasterii, protestantes se velle proprium observare institutum, quod prohibet bona immobilia possidere animo ea retinendi. Qua exposta supplicatione.

Sacra Congr. Cardinalium Conc. Trid. interpretum censuit, Religionem Clericorum Regularium Theatinorum, quamdiu institutum superius propositum retineat quoad bona immobilia, non comprehendendi in prohibitione nuper edita de rebus Ecclesiæ non alienandis. Cosmas Card. de Torres. Profper Fagnanus Sacr. Congr. Secr.

904 Ratio est, ut dicitur ait Donatus cit. quia hæc bona non sunt Monasterio incorporata ob incapacitatem ejusdem, ex Clem. Exivi, de verb. signif. v. n. 391.

905 Eorum autem mobilia pretiosa, ut Calices, Vasa sacra, &c. sub dictis prohibitionibus cadunt; quia hæc censentur incorporata, & Divino Cultui applicata.

P E C U N I A

906 Est mobilis, sed non mobile pretiosum: Unde in quavis quantitate sit quantum est ex se, non est prohibita alienari.

Mobile namque, ut pretiosum dicatur, tria debet habere. 1. Ut valeat ultra viginti quinque aureos. 2. Ut servando servari possit.

907 Ut sit fructifera. Pretiosum namque dicitur, quod servando servari potest cum fructu; & quidem pretiosum magis dicitur ex fructu, & utilitate, quam afferit, quam ex sola præsistentia.

908 Pecunia verò, licet possit habere pri-
mum, non habet reliqua duo; nam non potest
commode conservari: imò ex sui natura non
habet conservari, sed distrahi, (rectè ait Do-
nat. cit. q. 51.) Non enim datur, & accipitur,
ut conservetur, sed ut in aliud commutetur,
etenim fuit inventa ad commutationes rerum fa-
ciendas. Unde usus non distinguitur à pecunia,
sed est constitutivum formale pecunia; argentum
verò, aut aurum, est purum materiale. Hinc
D. Th. 2. 2. q. 78. art. 1. ait: *Quod sicut usus vini
est bibi, ita & usus pecunia est alienatio, seu distra-
lio, & sic usum consumitur per ejusdem usum,*
nempè per ly bibi, ita & pecunia per ly alienari.

909 Denique non est fructifera, ut constat
ex dicendis de usura; nam *nummus non parit
numnum*, cap. Ejiciens, dist. 88. in fine. Et hæc
est ratio, cur, si ex pecunia mutuò data aliquid
accipiat, usura committitur.

910 Ex dictis concluditur cum Donato cit.
Primò, quod si fructus beneficii consistant in
pecunia numerata, potest illa Beneficiarius ex-
pendere absque eo, quod incurrat poenas Ex-
travagantis.

911 Secundò, quod pecunia ex bonis Monas-
terii exactæ possunt expendi, aut investiri, &
alienari per emptionem alicujus stabilis fructifi-
eri sine licentia Papæ. Imò possunt mutuò tradi,
aut eleemosynaliter elargiti, expendi, & con-
sumi, quia sunt fructus; & sic Ecclesia potest
de illis disponere, sicut de alii fructibus. Ter-
tio, quod legatum omnium bonorum mobilium
domus comprehendit pecunias existentes in
causa domus ipsius legantis. Ita Donat. cit.

Q U Ä R E S I.

912 An assensus Apostolicus ex lapsu longissimi
temporis presumatur interfuisse in alienatione?

Lapsus decem annorum dicitur longissimus
temporis; lapsus verò triginta, aut quadraginta
annorum, dicitur longissimus temporis, in 16.
quæst. 3. Cod. jubemus, l. fin. Cod. de prescriptione
longi temporis, Donatus tom. I. p. 1. q. 10. num. 2.
Hoc præmissio.

913 Resp. cum distinctione: Vel enim in in-
strumento alienationis nulla sit mentio de assen-
su Apostolicu, & tunc ex lapsu longissimi tem-
poris, puta triginta aut quadraginta annorum,
presumitur. Donatus tom. I. p. 2. quæst. 28. ex
cap. pervenit 4. de empt. & vend. Ubi habetur:
Qui triginta annis constante illorum matrimonio,

domum ipsam bona fide, tituloque justo possedit.
Et ita in similibus semper Rot. Rom. judicasse,
aut Quaranta apud Donatum cit. Idem dicen-
dum est de similibus solemnitatibus intrinse-
cis, aut extrinsecis.

914 Semper autem requiritur bona fides:
Quoniam nulla antiqua dierum possessio juvat
aliquem mala fidei possessorem. Ita in c. vigilan-
ti de prescript.

915 Vel in instrumento alienationis appetet
facta mentio de assensu Apostolico impetrando,
puta si dicatur: *Salvo assensu Apostolico*
impetrando.

Et tunc Navar. Capyc. Gramm. & alii Do-
ctores apud Donatum cit. q. 29. docent præ-
sumi, ex c. cùm sicut 16. de sentent. & re judica-
ta, ubi dicitur: *Præsumi debent omnia legitimè*
præcessisse.

916 At Matthæus de Afflictis apud eundem
tenet, solemnitates extrinsecas præsumi; si ea-
rum defectus numquam fuit allegatus; si au-
tem fuit allegatus, non præsumi, sed debere
plene probari.

917 Hoc autem docet expresse in casu, quo
agitur de præjudicio tertii. Cum igitur ex re-
censita clausula constet, non intervenisse in
confectione contractus assensum Apostolicum,
simus in causa de præjudicio Ecclesiæ; & pars
altera neget assensum intervenisse, sequitur,
quod debeat plene probari.

918 Donatus cit. n. 3. refert ex Vilagut. ita
fuisse decisum in Sacro Consil. Neapol. in dua-
bus causis, in quibus ex recensita clausula:
Salvo assensu impetrando, constabat, in con-
tractu non intervenisse assensum, non obstante
quod in una elapsum erat à die contractus
tempus 48. annorum; & in alia antiorum 52.
cum adducta præsumptione, quod perdetur
fuerit scriptura de assensu, ob improvisam em-
ptoris mortem, & ex eo, quod fuissent furto
ablatæ quamplures scripturae; hoc, inquam,
non obstante fuerunt rescissi contractus aliena-
tionis, & restituta bona.

Recole dicta de Præscriptione.

Q U Ä R E S II.

919 An pecunia Monasterii possit alienari sine
assensu Apostolico?

Pecunia potest pluribus modis figurari. Ita
varia erit resolutio.

920 Primo. Si pecunia in magna summa
(ut supponitur) est relicta cum potestate di-
strahendi, potest alienari, & consumi sine
assensu Apostolico, ut constat ex dictis num-
906. & 896.

921 Secundo. Si est relicta cum obli-
gatio-